

Informatieblad toezicht en handhaving bodem en Omgevingswet

Bouwsteen: Aanvullingsspoor

Datum: 6 juli 2022

Auteur: Marcel Cassee (in samenwerking met Marielle de Kok en Marion Sibeijn)

Partners

UITVOERINGSPROGRAMMA
BODEM & ONDERGROND

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Toezicht en handhaving onder de Ow	4
2.1 Bevoegd gezag.....	4
2.2 Bestuursrechtelijke handhaving.....	4
2.3 Kwaliteitscriteria VTH en het basistakenpakket	4
2.4 Procescriteria beleidscyclus VTH-taken.....	5
2.5 Toezicht & handhaving en de beleidscyclus van de Ow.....	6
2.6 Landelijke Handhavingsstrategie (LHS).....	7
2.7 Wijziging in de Algemene wet bestuursrecht (Awb).....	8
2.8. Aanpassingen in de organisatie van VTH.....	8
2. Wijzigingen voor bodem en impact op toezicht en handhaving	9
3. Decentrale regels en toezicht & handhaving.....	11
3.1 Voorbeelden van regels voor bodem in het omgevingsplan.....	11
3.2 Mogelijkheid van beleidsregels	11
3.3 Toets op handhaafbaarheid van het omgevingsplan.....	12

Inleiding

Toezicht en handhaving onder de Omgevingswet (Ow) is belangrijk(er). Voor veel activiteiten gelden alleen algemene regels, zonder voorafgaande instemming via een vergunning. Daardoor is toezicht en handhaving tijdens de uitvoering van de activiteit belangrijk. Door het principe van 'decentraal tenzij', heeft het rijk voor sommige onderwerpen of activiteiten geen regels meer opgesteld, maar is dit overgelaten aan decentrale overheden. Initiatiefnemers en dus ook toezichthouders en handhavers krijgen te maken met een samenspel van rijksregels uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en decentrale regels in de omgevingsverordening, waterschapsverordening en het omgevingsplan.

De hierboven geschetste ontwikkeling werkt door naar het werkveld bodem. Voor het onderwerp bodem is eveneens sprake van minder vergunningen en algemene regels. Deze algemene regels staan in het Bal. Niet alle bodemregels worden onder de Omgevingswet door het rijk geregeld. Ook voor het onderwerp bodem krijgen gemeenten meer mogelijkheden om via maatwerkvoorschriften en maatwerkregels af te wijken. Of door in het omgevingsplan regels op te nemen voor onderwerpen die het rijk niet regelt. De gemeente dient zelf zorg te dragen voor toezicht en handhaving over deze regels.

Dit informatieblad gaat over handhaving over het onderwerp bodem onder de Omgevingswet en de rol die de gemeente en de omgevingsdienst hierin heeft en de mogelijkheden die het omgevingsplan hiervoor biedt.

Hoofdstuk 1 van dit informatieblad gaat over toezicht en handhaving onder de Omgevingswet in het algemeen. Het gaat over wie bevoegd gezag is, de bestuursrechtelijke handhaving, kwaliteitscriteria en het basistakenpakket. Het hoofdstuk gaat ook in op de procescriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de beleidscyclus. Verder beschrijft dit hoofdstuk de wijzigingen in de Landelijke Handhavingsstrategie en de Algemene wet bestuursrecht. Tot slot staan er algemene aandachtspunten vermeld voor de organisatie van toezicht en handhaving bij de overgang naar de Omgevingswet als het gaat om samenwerking tussen overheden, de aansluiting op het DSO en het aanpassen van werkprocessen.

Hoofdstuk 2 van het informatieblad gaat meer specifiek in op het onderwerp bodem. Het beschrijft de belangrijkste wijzigingen voor het werkveld bodem met betrekking tot toezicht en handhaving.

Tot slot legt hoofdstuk 3 de focus op regels voor bodem in het omgevingsplan vanuit het belang van toezicht en handhaving en het belang van uitvoerbaar- en handhaafbaarheid van bodemregels in het omgevingsplan..

Toezicht en handhaving onder de Ow

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) speelt een belangrijke rol om de doelstellingen van de Omgevingswet te kunnen bereiken. Op de website van het Informatiepunt Leefomgeving is veel informatie over toezicht en handhaving te vinden. Zie hiertoe de overzichtspagina [Vergunningverlening, toezicht en handhaving \(VTH\) \(iplo.nl\)](#).

Hoofregel uit de Omgevingswet is dat het bevoegd gezag voor respectievelijk de algemene regels, omgevingsvergunning of projectbesluit ook bevoegd is om handhavend op te treden. Vrijwel altijd is het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning ook bevoegd gezag voor de algemene rijksregels voor dezelfde activiteit. De handhavingsbevoegdheid wordt daarbij over het algemeen neergelegd bij het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente.

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag is het bestuursorgaan dat verantwoordelijk is voor vergunningverlening, toezicht, handhaving, meldingen en het toestaan van afwijken van algemene regels. Lees in het algemeen meer hierover op de overzichtspagina [Bevoegd gezag in de Omgevingswet \(iplo.nl\)](#). De gemeente is meestal bevoegd gezag voor algemene rijksregels uit het Besluit activiteiten leefomgeving voor milieubelastende activiteiten, waaronder ook voor de bodemactiviteiten. Er zijn een paar uitzonderingen waaronder voor complexe bedrijven en voor het aanleggen en gebruiken van een open bodemenergiesysteem. Daarvoor is de provincie bevoegd gezag. Lees meer hierover op de pagina: [Bevoegd gezag algemene rijksregels milieubelastende activiteit \(iplo.nl\)](#).

De Inspectie Leefomgeving en Transport behoudt de taak om voor bouwstoffen toezicht en handhaving te houden op [de erkenningsregeling kwalibo](#) (hoofdstuk 2 van het gewijzigde Besluit bodemkwaliteit) en [het handelen van bouwstoffen](#) (hoofdstuk 3A van het gewijzigde Besluit bodemkwaliteit).

Bestuursrechtelijke handhaving

Afdeling 18.1 van de Omgevingswet gaat over bestuursrechtelijke handhaving onder de Omgevingswet. Het beschrijft de handhavingstaak en -bevoegdheid, de aanwijzing en bevoegdheid van toezichthouders en de mogelijkheid van een bestuurlijke boete. Meer informatie staat op de pagina '[Handhaving onder de Omgevingswet \(iplo.nl\)](#)'. Daarin wordt uitleg gegeven over de verschillende soorten handhavingsinstrumenten.

Kwaliteitscriteria VTH en het basistakenpakket

Afdeling 18.3 van de Omgevingswet gaat over kwaliteitsbevordering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) onder de Omgevingswet en over de onderlinge afstemming. Een belangrijk deel van deze afdeling gaat over de kwaliteit van

uitvoering van VTH-taken door omgevingsdiensten. Lees meer hierover op de pagina ['Kwaliteitscriteria vergunningverlening, toezicht en handhaving \(iplo.nl\)'](#)

Het basistakenpakket is aangewezen in het Invoeringsbesluit Omgevingswet. De uitvoering van VTH-taken die horen bij het basistakenpakket moeten door provincies en gemeenten bij omgevingsdiensten worden belegd. Het basistakenpakket is onder de Omgevingswet ten opzichte van de Wabo op een paar onderdelen gewijzigd. Dit komt onder meer door een ander uitgangspunt van een basistaak: van inrichting naar activiteit. En door een andere systematiek in wet- en regelgeving tussen de Wabo en de Omgevingswet. Bijna alle milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Bal zijn aangewezen vallen onder het basistakenpakket, waaronder ook de bodemactiviteiten. Ook maatwerkregels over deze milieubelastende activiteiten vallen onder het basistakenpakket. Gemeenten en/of provincies kunnen ook eigen decentrale regels opnemen in het omgevingsplan respectievelijk omgevingsverordening. Deze regels vallen niet onder het basistakenpakket. Op deze pagina's staat meer informatie:

- [Het basistakenpakket \(BTP\), uitgevoerd door omgevingsdiensten \(iplo.nl\)](#)
- [Basistakenpakket: dit verandert er \(iplo.nl\)](#)

Procescriteria beleidscyclus VTH-taken

De procescriteria zijn de eisen die worden gesteld aan de beleidscyclus bij de taken van vergunningverlening toezicht en handhaving (VTH). De procescriteria staan in de artikelen 13.5 tot en met 13.11 van het Omgevingsbesluit. Voor de beleidsvoorbereiding, uitvoering en evaluatie van toezicht en handhaving wordt gebruikt gemaakt van de zogenaamde dubbele regelkring, ook wel aangeduid als BIG-8. De dubbele regelkring onderscheidt zowel een strategische (beleidsvormende) als een operationele (uitvoerende) cyclus, schematisch weergegeven in de onderstaande figuur. Op het snijvlak van beide cycli ligt het uitvoeringsprogramma, waarin jaarlijks de uitvoerings- en handavingsstrategie wordt uitgewerkt (verplichting artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit). Op de website van het IPLO staat meer over de [Procescriteria beleidscyclus bij VTH-taken](#).

Figuur 1: de dubbele regelkring (BIG-8) bij de beleidscyclus voor VTH-taken

In dit informatieblad gaan we vooral in op de strategische (beleidsvormende) cyclus. De overgang naar de Ow is een geschikt moment om deze strategische cyclus te doorlopen. Bij het doorlopen van de cyclus is het steeds van belang om dat in samenhang en in samenwerking te doen met andere VTH-partners (gemeente, omgevingsdienst, provincie, waterschap, politie, ILT, etc). Hieronder staan de stappen uit de strategische cyclus genoemd:

- Rapportage & evaluatie
Ervaringen met vergunningverlening, toezicht en handhaving onder de huidige regelgeving kan gebruikt worden als input voor een evaluatie en de vorming van een (aangepaste) handhavingsstrategie onder de Ow.
- Strategisch beleidskader
Aan de hand van de evaluatie en op basis van het nieuwe Ow-stelsel, kan de bestaande handhavingsstrategie worden aangepast of aangevuld. Verder kan het input zijn voor de omgevingsvisie. Ook kan aan de gemeente een advies worden gegeven om voor sommige onderwerpen regels op te nemen in het omgevingsplan. Dit kunnen zowel maatwerkregels als autonome regels zijn. Er kan daarnaast advies gegeven worden om beleidsregels op te stellen of aan te passen, bijvoorbeeld als het gaat om interpretatie van begrippen of de zorgplicht.
- Operationeel beleidskader
Bij de uitvoering van VTH-taken wordt gebruik gemaakt van documenten en hulpmiddelen, zoals werkinstructies, stroomschema's, vragenlijsten, etc. Deze documenten moeten aangepast worden aan de Ow. Denk aan gewijzigde grondslagen, bevoegdheden en terminologie. Ook wijzigingen in de handhavingsstrategie kunnen verwerkt worden in deze documenten en hulpmiddelen. VTH-medewerkers moeten onder de Ow onder de nieuwe regelgeving en met de aangepaste documenten en hulpmiddelen kunnen werken. Ook het werken met het DSO is nieuw. Hiervoor is zelfstudie, opleiding en oefenen nodig.
- Planning & control: de doorwerking naar de operationele cyclus
Pas als de Ow inwerking is getreden, kan echt aan de slag gegaan worden met het nieuwe wettelijke stelsel en met de aangepaste documenten, hulpmiddelen en instrumenten. Aan de hand van de ervaringen in de VTH-praktijk kan blijken dat aanpassingen nodig zijn. Dit kan weer input zijn voor de monitoring en evaluatie.

Toezicht & handhaving en de beleidscyclus van de Ow

Toezicht en handhaving hebben ook een rol binnen de beleidscyclus van de Ow. Ervaringen van toezicht en handhaving zijn onderdeel van de monitoring en evaluatie. En kunnen ook input zijn voor de omgevingsvisie. Zo kan in de omgevingsvisie het belang van toezicht en handhaving (voor een bepaald onderwerp) benoemd worden. Het kan ook aanleiding zijn om regels op te nemen of aan te passen in zowel de rijksregelgeving als decentrale regelgeving, waaronder ook het omgevingsplan.

Figuur 2: Beleidscyclus van de Omgevingswet

De overgang naar de Omgevingswet kan vanuit het perspectief van toezicht en handhaving ook reden zijn om na te gaan of (aanvullende) regels in het omgevingsplan nodig zijn.

Praktijkvoorbeeld: verantwoord uitvoeringsniveau bodemtaken in Noord-Brabant
De drie Noord-Brabantse Omgevingsdiensten hebben in 2020 de nieuwe regelgeving voor bodem in kaart gebracht. Deze analyse is uitgevoerd door een provinciebrede projectgroep Transitie bodem naar Omgevingswet. Startpunt was een analyse van de milieubelastende activiteiten voor bodem, waarbij de verschillen met de huidige regelgeving in kaart zijn gebracht. Mede aan de hand van ervaringen van toezicht en handhaving onder de huidige regelgeving is een advies gedaan voor een handhavingsstrategie, de basis voor een werkprogramma voor de Omgevingsdiensten en zijn suggesties gedaan voor onderwerpen waaraan (maatwerk)regels in het omgevingsplan opgenomen kunnen worden. De resultaten daarvan zijn besproken met

Landelijke Handhavingsstrategie (LHS)

Ook de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) wordt aangepast aan de Omgevingswet. Doel van de LHS is om te zorgen dat handhavende instanties de handhaving zo uniform mogelijk aanpakken. Overheden brengen hun strategie in lijn met de landelijke strategie en wisselen ervaringen uit. De LHS wordt omgevormd tot de zogenaamde LHS 2.0, zodat deze gebruikt kan worden onder de Omgevingswet. De aanpassing van de LHS naar de LHS 2.0 is daarnaast gericht op de verbetering van het gebruik en verbreding van partijen die hem gebruiken. De LHS 2.0 is nog niet gereed. Volgens planning wordt deze in het Bestuurlijk Omgevingsberaad van juni 2022 vastgesteld. Meer informatie staat op de webpagina [Landelijke handhavingsstrategie](#) op de website van IPLO. Zodra de LHS 2.0 beschikbaar is, kan die vanaf deze pagina gedownload worden.

Wijziging in de Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Via [de Wijzigingswet Algemene wet bestuursrecht en enkele andere wetten](#) is de Algemene wet bestuursrecht gewijzigd. De wet omvat een nieuwe coördinatieregeling. De coördinatieregeling is een instrument om verschillende procedures die noodzakelijk zijn om nieuwe ontwikkelingen of projecten te realiseren, gezamenlijk en tegelijkertijd te doorlopen. Als verschillende bestuursorganen betrokken zijn bij de realisatie van één project, kunnen zij hun besluitvorming op elkaar afstemmen. Ook kan een gemeente door het toepassen van de coördinatieregeling twee besluitvormingsprocessen die nodig zijn voor een nieuwe ontwikkeling gelijktijdig laten plaatsvinden. Met de coördinatieregeling kunnen deze besluiten nagenoeg gelijktijdig of kort na elkaar worden genomen. Daarnaast komt er een generieke bevoegdheid in de Awb om medewerking bij toezicht af te dwingen en worden bestaande regels geüniformeerd en gemoderniseerd. Nu zijn deze bevoegdheden nog verspreid over diverse wetten. Ten slotte leidt het wetsvoorstel er toe, dat de algemene regeling voor nadeelcompensatie in de Awb in werking kan treden. Dat is nodig om de specifieke regels in de Omgevingswet over dit onderwerp uit te kunnen voeren.

Aanpassingen in de organisatie van VTH

De inwerkingtreding van de Ow vraagt aanpassingen van organisatie, processen en systemen, in samenwerking met uitvoeringsorganisaties en andere bevoegd gezagen. De VNG heeft hiervoor [Wegwijzer \(nr. 12\) 'Toezicht en Handhaving ingericht'](#) uitgebracht. Daarin staan de belangrijkste minimale acties vermeld. Op de website van het IPLO staat veel informatie over [Vergunningverlening, toezicht en handhaving \(VTH\) onder de Ow](#).

Specifiek voor het werkveld bodem is een [Wegwijzer bodem in de Omgevingswet](#) uitgebracht. Hoofdstuk 4 van deze wegwijzer gaat over de VTH-taken. De wegwijzer bevat een beschrijving van de rijksregels en de decentrale regels met een tweetal uitgebreide overzichtstabellen van alle activiteiten en taken. Ook geeft de wegwijzer aandachtspunten voor uit te voeren acties bij de overgang naar de Ow, zoals het aanpassen van de werkprocessen, werkinstructies en de handavingsstrategie. Ook de afspraken tussen gemeenten en omgevingsdiensten komen aan bod.

Een voorbeeld van een onderwerp waarover afspraken gemaakt moeten worden tussen gemeenten en omgevingsdiensten is het omgaan met verzoeken om maatwerkvoorschriften en/of de noodzaak voor het ambtshalve opleggen van maatwerkvoorschriften. Een gemeente kan hierover (ook voor initiatiefnemers) duidelijkheid geven door hier beleidsregels voor te maken.

Wijzigingen voor bodem en impact op toezicht en handhaving

De in de inleiding geschetste ontwikkeling onder de Omgevingswet van minder vergunningen, meer algemene regels en meer mogelijkheden voor decentrale regels werkt ook door naar het werkveld bodem. De belangrijkste wijzigingen voor toezicht en handhaving voor het onderwerp bodem zijn hieronder op een rij gezet:

- Ook voor bodem is sprake van een verschuiving van vergunningen naar algemene regels. Onder de Wet bodembescherming (Wbb) vinden bodemsaneringen plaats onder een beschikking op het saneringsplan, waarbij vooraf instemming plaatsvindt. Als de saneringen voldoen aan de voorwaarden uit het Besluit uniforme saneringen (BUS) kan dat via alleen een melding vooraf. Na afloop van de sanering vindt instemming plaats met het saneringsresultaat via een beschikking over het evaluatieverslag. Onder de Omgevingswet vinden saneringen plaats onder algemene regels (met een meldtermijn van 4 weken voorafgaand aan de start van de activiteit) en vindt er na uitvoering van de activiteit geen instemming met het evaluatieverslag plaats.
- Waar onder de Wbb de provincies en 29 grote gemeenten bevoegd gezag zijn, is onder de Omgevingswet in de meeste situaties de gemeente het bevoegd gezag voor [de milieubelastende activiteiten voor bodem](#). Overigens ligt de uitvoering van toezicht en handhaving voor alle milieubelastende activiteiten (waaronder ook de bodemactiviteiten) bij de Omgevingsdienst omdat dit onderdeel is van [het basistakenpakket](#).
NB: Voor situaties en locaties waarvoor op grond van de Aanvullingswet overgangsrecht geldt, blijft de Wbb en daarbij horende bevoegdhedenverdeling en het eerdere basistakenpakket van toepassing.
- Niet alle bodemregels worden onder de Omgevingswet door het rijk geregeld. Zo staan de regels voor bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie in het omgevingsplan. Maar ook de regels voor kleinschalig graven (omvang grondverzet kleiner of gelijk aan 25 m³), nazorg en het lozen van afvalwater vrijkomend bij graven of saneren op of in de bodem, staan in het omgevingsplan. Ook moeten gemeenten invulling geven aan instructieregels uit de omgevingsverordening. En daarnaast kunnen gemeenten via [maatwerkregels](#) afwijken van de rijksregels uit het Bal of kunnen zij voor onderwerpen die het rijk niet regelt zelf autonome regels stellen. Het afwijken van de rijksregels is niet helemaal nieuw voor het bodemwerkveld, dit was onder het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) onder voorwaarden al mogelijk via gebiedsspecifiek beleid. Onder de Omgevingswet zijn de mogelijkheden groter. Lees meer over [bodem in het omgevingsplan](#).

De gemeente dient zelf zorg te dragen voor toezicht en handhaving over deze regels maar kan er voor kiezen om deze taken ook bij de Omgevingsdienst onder te brengen als zogenaamde plustaak. Zeker bij activiteiten die sterk samenhangen of gecombineerd

worden met regels voor milieubelastende activiteiten is het onderbrengen van deze 'plustaken' bij de Omgevingsdienst aan te bevelen.

- Voor het onderwerp bodem is verder het [maatwerkvoorschrift](#) een betrekkelijk nieuw instrument. Via een verzoek om een maatwerkvoorschrift kan een initiatiefnemer vooraf een verzoek doen om af te mogen wijken van de rijksregels of de regels in het omgevingsplan. Ook bestuursorganen zelf kunnen naar aanleiding van een melding voor een milieubelastende activiteit ambtshalve een maatwerkvoorschrift opleggen. Het opnemen van een maatwerkvoorschrift vindt plaats in een maatwerkbesluit.
- Met de komst van de Ow wijzigt de systematiek van de zorgplicht voor bodem. Hoewel het beschermingsniveau hetzelfde blijft, komt het zorgplichtartikel van artikel 13 Wbb niet op dezelfde wijze terug onder de Ow. Op de website van het IPLO [staan de belangrijkste verschillen voor zorgplicht voor bodem onder de Ow](#). Een belangrijke wijziging voor bodembescherming bij milieubelastende activiteiten is bijvoorbeeld het minder vaak verplicht zijn van de uitvoering van een nulsituatie-onderzoek. Zie ook het informatieblad [Zorgplicht bodem en ongewoon voorval met bodemverontreiniging tot gevolg onder de Omgevingswet](#).
- Voor de regels die in het Bbk stonden geldt dat een splitsing is aangebracht tussen regels die in het Bal komen en die in het gewijzigde Bbk blijven:
 - Regels voor activiteiten met directe impact op de leefomgeving en die zich richten tot initiatiefnemers zijn onderdeel van het Bal. Dit zijn de regels voor de milieubelastende activiteiten toepassen van bouwstoffen en toepassen van grond of baggerspecie. Gemeente blijft hiervoor bevoegd gezag.
 - Regels aan werkzaamheden die indirect impact hebben op de leefomgeving en die zich richten tot organisaties in de keten, blijven onderdeel van een gewijzigd Bbk. In het gewijzigde Bbk en de onderliggende Regeling bodemkwaliteit 2021 (Rbk) staan de regels die gaan over kwalibo, milieuverklaringen bodemkwaliteit en over handelingen met bouwstoffen. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) blijft hiervoor bevoegd gezag. Via een bodemsignaal kan het bevoegd gezag Bal (vermoedens van) overtredingen doorgeven.
- Doordat de regelgeving op een andere plek is terecht gekomen, wijzigen de grondslagen. Verder wijzigt op sommige punten de terminologie en definities. Ook zijn enkele (meer) beleidsrijke wijzigingen doorgevoerd. Op de website van het IPLO staat [een overzicht van de belangrijkste wijzigingen voor het onderwerp bodem](#) .

Decentrale regels en toezicht & handhaving

Decentrale regels voor het onderwerp bodem zijn onder de Omgevingswet nog belangrijker dan onder de huidige regelgeving. Enerzijds doordat via maatwerkregels nog meer dan nu het geval is, afgeweken kan worden van de rijksregels uit het Bal. En dus ook kansen biedt om algemene regels nader te specificeren of aan te vullen indien dat noodzakelijk is vanwege de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Anderzijds omdat er mogelijkheden zijn om decentrale regels op te nemen in het omgevingsplan. Het is daarom van belang om vanuit toezicht en handhaving betrokken te worden bij de beleidsvoorbereiding voor het maken van (bodem)regels in het omgevingsplan.

Voorbeelden van regels voor bodem in het omgevingsplan

Voorbeelden van onderwerpen waarvoor (maatwerk)regels opgenomen kunnen worden in het omgevingsplan vanuit belang van toezicht en handhaving:

- concretisering van een (algemeen geformuleerd) (doel)voorschrift uit het Bal;
- het concreter maken van (de vrijstellingen of verplichtingen voor) het uitvoeren van bodemonderzoek in bepaalde gebieden of op bepaalde locaties;
- het toevoegen van gegevens en bescheiden aan een bestaande meld- of informatieplicht als deze informatie van belang is voor toezicht en handhaving (danwel juist schrappen van gegevens en bescheiden als deze voor toezicht en handhaving juist niet van belang zijn);
- het opnemen van een extra informatieplicht voor activiteiten die als risicovol beschouwd worden (denk bijvoorbeeld aan bouwstoffen die risicovol zijn);
- het strenger maken van de algemene regels als daar vanuit toezicht en handhaving (of om beleidsmatige redenen of maatschappelijke onrust) reden toe is (bijvoorbeeld aanscherpen van het toegestane percentage bodemvreemd materiaal of de aanwezigheid van asbest);
- als een rijksregel in een gebied niet goed uitvoerbaar is en/of geen toegevoegde waarde heeft, kan overwogen om deze regel aan te passen of te schrappen: hiermee wordt de regelgeving beter uitvoerbaar.

Mogelijkheid van beleidsregels

Voor sommige situaties is het niet noodzakelijk om (maatwerk)regels in het omgevingsplan op te nemen, maar kan het vanuit het oogpunt van handhaafbaarheid belangrijk zijn om duidelijkheid te geven over de wijze waarop het bestuursorgaan de regelgeving interpreteert, uitlegt en toepast. Dit kan de gemeente doen door beleidsregels op te stellen. Voorbeelden

hiervan zijn interpretatie van begrippen, toetsingskaders en de zorgplicht. Ook kunnen beleidsregels behulpzaam zijn als basis voor het toekennen en opleggen van maatwerkvoorschriften in voorkomende situaties.

Toets op handhaafbaarheid van het omgevingsplan

Net zoals bij het vaststellen van (gewijzigde) rijksregelgeving een verplichte toets naar de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid (HUF) wordt uitgevoerd, is het bij het vaststellen van (wijzigingen) van het omgevingsplan ook van belang dat naar de handhaafbaarheid van de decentrale regels gekeken wordt. De omgevingsdienst kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren.